

A scenic landscape featuring a narrow river or stream flowing through a lush green field. The river reflects the sky and the surrounding forest. In the foreground, a bicycle is lying on the grassy bank. The sky is filled with large, white clouds, and the background is a dense forest of tall trees. The overall atmosphere is peaceful and natural.

# NINNI SCHULMAN

VIIMEISET LEIKIT

TAMMI

## NINNI SCHULMAN

### Hagfors-sarja:

Tyttö lumisateessa (2010, suom. 2017)

Poika joka ei itke (2012, suom. 2018)

Vastaa jos kuulet (2013, suom. 2019)

Älä kerro kenellekään (2015, suom. 2020)

Tervetuloa kotiin (2016, suom. 2021)

Kun kellot seisahtuvat (2019, suom. 2022)

Juhlimaan tulkaa (2021, suom. 2022)

Tyttölapsi nro 291 (2020, suom. 2022)

### Ingrid Wolt -sarja:

Viimeiset leikit (2023, suom. 2024)

# NINNI SCHULMAN

VIIMEISET LEIKIT

Suomentanut  
Sirpa Hietanen



TAMMI  
HELSINKI



RUOTSINKIELINEN ALKUTEOS *Som vi lekte* ILMESTYI RUOTSISSA 2023.

COPYRIGHT © NINNI SCHULMAN 2023

PUBLISHED BY AGREEMENT WITH AHLANDER AGENCY.

SUOMENKIELINEN LAITOS © SIRPA HIETANEN JA TAMMI 2024

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ.

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-952-04-5975-8

## ESINÄYTÖS

POIKA HUITOI hurjasti käsillään ja potki kaikin voimin päätäksensä irti, mutta rautainen ote piti. Hän oli niin hätääntynyt, että kaikki muu tuntui katoavan ympäriltä.

”Hei, rauhoitu! En tee sinulle pahaa! Ota nyt rauhallisesti, niin...”

Ei se siltä tuntunut.

Tavallisesti niin kiltit silmät olivat nyt kuin vieraan ihmisen. Mies katsoi poikaa aivan toisin kuin ennen, niin läheltä että melkein hengitti pojan suuhun. Hän haisi inhottavasti oluelta. Poikaa oksetti.

”Ole hiljaa, perhana! Haluan vain jutella! Kyllähän sinä minut tunnet!”

Kipu löi aivoihin kuin punainen salama.

Poika huusi niin kovaa kuin suinkin pystyi, muuta hän ei voinut. Hän kiljui niin että kurkkuun koski. Eikö kukaan kuullut?

Likainen käsi painui tiukasti pojan suulle, oksennus nousi taas kurkkuun.

”Turpa kiinni, usko jo!”

Poika onnistui avaamaan suutaan vähän ja puri hyökkääjän sormeja minkä jaksoi.

Miehen yhteen puristuneiden hampaiden välistä kuului tukahtunut älähdys, ja hän sähähti: ”Saatanan kakara, hulluko olet?”

Pojan suu täyttyi verestä, mutta kauhea ote ei hellittänyt.

Poika tajusi, että ei selviäisi tästä. Ei millään.

# 1

INGRID WOLT heilautti kassin olalleen ja astui vapauteen. Vaikka kello oli vasta puoli yhdeksän aamulla, laitoksen pysäköintipaikalla oli niin kuuma, että ilma tuntui väreilevän. Korkea ristikkoportti sulkeutui naristen hänen takanaan.

Piikkilanka-aidan varjo lankesi mustana kuivalle soralle. Viimeisen valvotun vapaansa aikana Ingrid oli käynyt ostamassa farkut ja pannut ne talteen juuri tätä päivää varten. Nyt ne tuntuivat ihanalla tavalla jäykiltä. Tennarit puristivat vähän varpaista.

Pari sataa metriä käveltyään hän huomasi paikatus reiän aidassa. Ehkä Kicki oli karannut viime kesänä juuri sitä kautta? Joskus vangit leikkasivat reiän verkkoaitaan ja ryömivät vapauteen. Jotkut yrittivät jopa kiivetä aidan yli puuvillamekko alushousuihin tungettuna, jotta se ei takertuisi aitaan.

Taajamaan oli vain kolme kilometriä, mutta matka tuntui pitemmältä ja Ingridin oli pakko vaihtaa kassinsa tuon tuostakin toiselle olkapäälle. Lopulta maalaismaisema vaihtui omakotitaloihin. Ingrid kohensi ryhtiään, vaikka tiesi, että kaikki arvaisivat heti hänet nähtyään, mistä hän oli tulossa.

Vasta rautatieasemalle päästyään hän huomasi ensimmäisen puhelinkioskin. Hän tunki hankalan kassinsa koppiin, etsi loppupalkan jäljiltä seteleitä pullistelevan lompakkonsa ja kaivoi esiin kruunun kolikoita. Hän puristi niitä nyrkissään ja mietti. Mahtoiko olla liian aikaista soittaa? Ei, kyllä siellä oltaisiin tähän aikaan jo hereillä. Hän kilautti kruunun kolikkoaukkoon ja valitsi numeron, jonka osasi ulkoa.

Puhelinkopissa oli kuuma kuin saunassa. Ingrid kuunteli hälytysääniä ja työnsi samalla oven auki saadakseen edes vähän happea. Hän oli jo melkein luovuttanut, kun joku lopulta vastasi puhelimeen.

”Karlsson.”

Naisen ääni.

”Hei, Ingrid tässä.”

”Jaaha. Hei.”

Ääni kuulosti pidättyvältä, melkein epäystävälliseltä.

”Haluaisin puhua Annan kanssa.”

”Hän ei ole nyt kotona.”

”Vai niin”, sanoi Ingrid ja nielaisi. ”Missä hän on?”

”Kaverin luona.”

”Ai nyt?” Ingrid ihmetteli vilkaisten aseman kelloa. ”Kellohan ei ole vielä edes yhdeksän.”

”Hän on yökylässä.”

Ingrid oli odottanut tätä puhelua kiihkeästi ja kuvitellut sen satoja kertoja mielessään. Hänelle ei ollut tullut mieleenkään, että Anna ei ehkä olisi kotona.

”No, minäpä palaan sitten myöhemmin asiaan”, hän sanoi.

”Olen nyt joka tapauksessa päässyt vankilasta.”

”Selvä.”

”Voisitko kertoa Annalle paljon terveisiä, että soitan myöhemmin uudestaan? Sano, että hän on minulle maailman rakkain ihminen.”

”Hyvä on. Tehdään niin.”

Ingrid laittoi kuulokkeen takaisin kannattimeen ja huokasi syvään. Viime päivät hän oli vain odottanut, että pääsisi soittamaan tyttärelleen vapaalta jalalta ja saisi taas kuulla tämän äänen.

Hän pani kädessään hiestyneet kolikot takaisin lompakkoon. Hän olisi halunnut soittaa myös Thomasille, mutta veli oli lomalla ja palaisi kotiin vasta viikon päästä.

Ingrid työnsi puhelinkopin oven auki olkapäällään ja yritti selvittää pettymyksestään. Hän saisi puhua Annan kanssa myö-

hemmin päivällä, ja Thomaskin palaisi piakkoin kotiin. Hän ei ollut aivan yksin maailmassa. Ei oikeasti.

Auto, Saab 99, löytyi rautatieaseman takaa sivukadulta, kuten Thomas oli luvannut. Se ei ollut niin surkea ilmestys kuin hän oli pelännyt, vain lokasuojat olivat vähän ruosteessa. Avain oli piilossa oikean etupyörän päällä, ja kun Ingrid avasi takaluukun nostaakseen tavaransa sinne, hän huomasi urheilukassin, jonka oli pakannut sinä päivänä, kun kaikki meni mönkään. Nyt se sisälsi koko hänen omaisuutensa. Hän silitti varovasti sen nailonpintaa, mutta ei uskaltanut avata vetoketjua nähdäkseen, mitä laukussa oli.

Ingrid avasi kuljettajan puoleisen oven, istahti tulikuumalle istuimelle ja tarttui rattiin kuin kokeeksi. Hansikaslokerosta hän löysi lappusen, johon Thomas oli kirjoittanut hänen uuden osoitteensa ja asunnon omistajan Gert Boströmin puhelinnumeron. Veli oli jopa piirtänyt hänelle ruutupaperille kartan. Mora. Vämhus. Kumbelnäs. Siljanjärven Thomas oli värittänyt kuulakärkikynällä siniseksi. Ingrid ei ollut koskaan aikaisemmin ollut Taalainmaalla, ja se oli tarkoituskin. Siellä kukaan ei tuntenut häntä, joten se oli juuri oikea paikka aloittaa alusta.

Ingrid laski kartan etupenkille ja katsoi sitten vielä taustapeiliin kuin odottaen, että jokin vartio olisi päässyt hänen jäljilleen ja estäisi häntä lähtemästä. Ketään ei näkynyt. Hän oli nyt vapaa, sai tehdä aivan mitä halusi.

Onnentunne valtasi hänet, kun hän käynnisti auton, käänsi sen tielle ja jätti taajaman taakseen.

Maantielle päästyään Ingrid avasi autoradion ja säätö sen kevyttä musiikkia soittavalle kanavalle, väänsi etuikkunan kokonaan auki ja antoi tuulen tuivertaa hiuksiaan. Paljoa se ei viilentänyt. Farkut liimautuivat reisiin ja hiki valui.

Aukea maisema muuttui vähitellen tiheämmäksi metsäksi, mutta siellä täällä tienvarressa näkyi kumpuilevien peltojen ympäröimiä pieniä kyliä.



Ajatus Taalainmaalle muuttamisesta oli hiipinyt Ingridin mieleen, kun hän oli vankilassa miettinyt vapautumisestaan ja sitä, missä voisi aloittaa uuden elämän. Vasta myöhemmin hän oli tajunnut seudun houkuttaneen häntä luultavasti siksi, että Benny oli kertonut siellä viettämistään lapsuudenkesistä. Vaikka kollega oli Ingridin tavoin kasvanut kaupungissa, pelkkä vastaleikatun ruohon tuoksu heidän istuessaan tarkkailemassa jotakin huumeluolaa oli usein saanut miehen palaamaan muistoissaan lapsuutensa juhannusjuhliin tai kalareissuihin.

Joskus Ingrid oli miettinyt, mitä Benny ajatteli hänestä nyt, kaiken tapahtuneen jälkeen. Tottahan Benny tiesi, miten hänelle oli käynyt. Oli helppo kuvitella, millaista vauhtia juurut levisivät työtovereiden keskuudessa poliisitalossa. Toisaalta Benny tunsu hänet paremmin kuin muut ja siksi ehkä uskoi hänen sanaansa tapahtuneesta.

Muutaman tunnin ajettuaan Ingrid huomasi olevansa nälkäinen. Kun tienviitat osoittivat Leksandin lähestyvän, hän kääntyi kohti keskustaa. Pienen torin laidalta löytyi mukavan näköinen kiinalainen ravintola.

Ennen kuin Ingrid lähti autosta, hän kaivoi käsilaukustaan hiusharjan, veteli suortuvansa järjestykseen ja sitaisi hiuksensa poninhännälle.

Kukaan ei tunne minua täällä, eikä se näy päälle, hän ajatteli sulkiessaan auton oven. Vaikka minulla on farkut kahdenkymmenenviiden asteen helteessä, minusta ei näy, että olin melkein kolme vuotta vankilassa.

Hän ryhdistäytyi ja käveli reippain askelin terassilla istuvien turistien ohi pimeään ravintolaan.

Hän suuntasi ikkunapöytänsä, josta näkyi torille. Sisällä oli hänen lisäksi vain yksi perhe: äiti, isä ja kaksi lasta. Syöttötuolissa nököttävällä pikkutytyllä oli pieniruutuinen mekko ja ohuet hiukset separoilla. Ingrid tuijotti häntä lumoutuneena.

Vieläkö Anna mahtoi pitää friteeratuista katkaravuista? Saiko hän niitä joskus? Vai oliko sijaisperhe niin ylen kunnollinen, ettei koskaan raaskinut syödä ravintolassa?

Kun tyttönen huomasi, että häntä katsottiin, hän alkoi hymyillä niin leveästi, että isäkin kääntyi katsomaan Ingridiä. Ingrid hymyili yhä, mutta jähmettyi nähdessään miehen ilmeettömät kasvot. Vilkaistuaan häntä nopeasti mies käänsi selkensä ja jatkoi keskusteluaan tyylikkään rouvansa kanssa.

Katsoo minua kuin juoppoakkaa lähiökapakassa, Ingrid ajatteli. Niin kuin olisin juuri tilaamassa päivän ensimmäistä tuoppia, vähän krapulassa ja päivänvaloa vältellen.

Ingridin posket hehkuivat häpeästä. Hän oli jo nousemallaan lähteäkseen pois, kun nuori tarjoilija ilmestyi hänen pöytänsä viereen.

”Mitä saisi olla?”

Ingrid pohti hetken. Hänellä oli nälkä ja hänellä oli oikeus olla ravintolassa. Rahaakin oli, lasku ei tuottaisi ongelmia. Hän oli suorittanut rangaistuksensa.

”Kolme pientä annosta, kiitos”, hän sanoi nopeasti, ettei ehtisi katuruokaa eikä tarjoilija ehtisi haistaa halpaa pesuainetta hänen vaatteistaan. ”Ja lasi Fantaa.”

Tarjoilija nyökkäsi, toi aterimet ja lautasliinan ja lähti.

Saatuaan huurteisen limsalasin Ingrid joi pari kulausta ja katseli ulos ikkunasta vältellen vilkaisemasta perheen suuntaan.

Tori oli täynnä tavallisia ihmisiä, jotka kuuluivat toisten tavallisten ihmisten joukkoon.

Kuuluisiko hänkin vielä joskus johonkin? Olisiko hänellä yhteys toisiin, toisten joukkoon? Vai harhailisiko hän koko loppuelämänsä yksin kuin kapinen kettu?

Tarjoilija laski höyryävän lautasen Ingridin eteen ja keskeytti tämän pohdinnan. Friteerattuja katkarapuja ja hapanimelää kastiketta, nautaa ja bambunversoja, kanaa currykastikkeessa. Vihdoinkin jotain muuta kuin vankilaruokalan maksapataa tai haaleaa lenkkimakkaraa.

Syötyään hän joi vielä kahvia ja kutsui sitten tarjoilijaa maksaakseen aterian.

Hän selasi kömpelösti setelinippua, jossa olivat hänen juuri saamansa palkkarahat. Niiden seasta tipahti pöydälle Hammarbyhöjdenin Konsumin haalistunut kuitti. Maitoa, viiliä, leipä, hehkulamppu, jauhelihaa. Marraskuun 12. päivä 1980. Neljä päivää ennen *sitää*.

Ingrid maksoi laskun, jätti hyvät juomarahat ja pakeni ulos aurinkoon.

Suihkulähteen luona oli puhelinkoppi, ja hän päätti taas yrittää soittaa. Hiki norui pitkin selkää, kun hän valitsi numeron toisen kerran saman päivän aikana.

Puhelin hälytti pitkään, mutta lopulta Ingridin oli pakko hyväksyä, ettei kukaan vastaisi. Pettyneenä hän ripusti kuu-  
lokkeen paikalleen ja poimi käyttämättömän kruunun kolikon vaihtoraha-aukosta.

Kun Ingrid nyt kerran oli puhelinkopissa, hän päätti soittaa vuokraisännälle kertoakseen, että oli tulossa. Samalla hän voisi kysyä, miten avaimet ja muut käytännön asiat hoidettaisiin. Hän kaivoi lappusen puhelinnumeroineen taskustaan ja valitsi oudon suuntanumeron ensimmäistä kertaa. Parin hälytysäänien jälkeen puhelimeen vastasi matalääninen mies.

”Hei, minun nimeni on Ingrid. Tavoittelen Gert-nimistä henkilöä.”

”No, tässä ollaan.”

Mies kuulosti ankaralta tai ainakin päättäväiseltä. Hänen äänessään ei ollut kohteliaisuuden tai mielevyyden häivääkään. Ingrid näki sielunsa silmin suuret kourat ja punakan niskan. Ehkä Gert olisi kuitenkin mukava.

”Hienoa”, Ingrid sanoi. ”Sitten puhun oikean ihmisen kanssa. Olen se tyyppi, joka vuokrasi sinulta talon kesäksi.”

”Ai sinä, no hyvä. Sainkin miehesi puheista sen käsityksen, että tulisit tänään.”

Nyt Gert kuulosti vähän ystävällisemmältä, tai ehkä laulava murre vain pehmeni ilmaisuja.

Ingrid ei viitsinyt oikaista vuokraisännän käsitystä avio-miehestä, vaan jatkoi: ”Juuri niin. Olen jo matkalla ja nyt Leksandissa. Sinä varmaan tiedät paremmin, kuinka kauan tästä vielä ajaa sinne.”

”Vähän yli tunti siihen menee”, Gert sanoi. ”Onhan sinulla ajo-ohjeet, että löydät perille?”

Nyt Ingrid näki sielunsa silmin myös miehen silmäkulmien vaaleat rypyt, sellaiset, joita tulee, kun siristelee tuntikausia silmiään auringossa.

”Joo. Minulla on karttakin. Uskoisin, että selviän sen avulla perille.”

”Hienoa. Käänny juhannussalon kohdalta järvelle päin. Talo on vasemmalla puolen tietä juuri ennen pitkää postilaatikkoriviä.”

”Enköhän minä sen löydä?”, Ingrid sanoi. ”Minun täytyy ostaa vähän ruokaa jostain matkan varrelta. Missä minun kannattaisi käydä kaupassa?”

”Täällä on kyllä kauppoja, mutta jos haluat jotain erityisempää, käy Morassa”, Gert vastasi.

Selvä, Ingrid ajatteli. Sitten hän suuntaisi ensin Moraan. Tänä iltana, ensimmäisenä iltanaan vapaudessa, hän soisi itselleen kunnan pihvin ja lasillisen hyvää viiniä, vaikka yksin olikin.

”Nähdään sitten parin tunnin päästä”, hän sanoi.

”Tehdään niin. Muista ajaa varovasti, Moran ja Våmhusin välisellä tiellä on paljon hirviä.”

Huolehtivainen ihminen. Ingrid ripusti kuulokkeen paikalleen liikuttuneena ystävällisyydestä, johon hän ei ollut tottunut.

Kaikki kääntyisi vielä hyväksi.

## 2

MUUTAMAN TUNNIN kuluttua Ingrid oli vihdoin perillä paikassa, jonka olemassaolosta hänellä ei ollut vielä aamulla ollut aavistustakaan. Tien varrella oli tiuhassa punaiseksi maalattuja puutaloja ja vanhoja ulkorakennuksia. Harmaimmat aitat vaikuttivat monta sataa vuotta vanhoilta. Siellä täällä maatilojen välissä näkyi laiskasti häntäänsä heilauttelevia lehmiä ja hevosia. Ihan kuin Skansenin ulkoilmamuseossa, Ingrid ajatteli. Täällä kaikki vain oli suurempaa, ja todellista. Talojen takana taivas heijastui peilitynystä Orsajärvestä.

Korkea juhannussalko erottui kauas. Se oli maalattu valkoiseksi ja verhottu lehväköynnöksin. Kaksinkertaisten kukkaseppeleiden lisäksi koristeena oli sydämiä ja puisia nuoliristejä. Ei ihme, että kesälomat olivat jääneet niin vahvasti Bennyn mieleen. Tällä seudulla juhlittiin juhannusta oikein perusteellisesti.

Ingrid pysähtyi juhannussalon viereen ja silmäili vielä kerran karttaa ennen kuin kääntyi tielle, jota vanhat talot reunustivat. Pian hänen kesäkotinsa jo pilkkottikin riukuaidan ja kahden suuren koivun takaa. Punainen kaksikerroksinen päärakennus oli huomattavasti isompi kuin hän oli kuvitellut. Miten Thomas oli onnistunut löytämään hänelle tällaisen paikan? Toki Ingrid tiesi, että veljellä oli yhteyksiä vähän joka puolelle, mutta ei hän silti ollut odottanut tällaista löytöä.

Vastaleikatun ruohon tuoksu tuntui vahvana, kun hän nousi autosta. Nuori mies yönteli ruohonleikkuria vähän kauempana

hedelmäpuiden välissä. Ingridin nähdessään hän nosti kätensä tervehdykseen.

Asuinrakennuksesta ilmestyi toinen mies työhousuissa, lyhyt-hihaisessa paidassa ja kumisaappaissa.

”Siinähan sinä olet”, mies sanoi ja ojensi kätensä. ”Gert. Aloin jo vähän huolestua.”

Vuokraisäntä oli vähän yli nelikymmenvuotias, Ingrid arveli, huomattavasti nuorempi kuin miltä hän oli puhelimessa kuulostanut. Suuret kädet ja ahavoituneet kasvot hänellä kuitenkin oli. Ruumiinrakenne kieli nuoruuden jalkapalloharrastuksesta, ehkä jopa jääkiekosta. Paidan kaula-aukosta näkyi vähän rintakarvoja.

Ingrid ei ollut pitkään aikaan ollut kaksin miehen kanssa, ja hän yritti parhaansa mukaan karistaa epämiellyttävät tunteukset mielestään. Hänellä ei ollut mitään syytä pelätä.

”Eiköhän kurkisteta sisään”, Gert sanoi.

Ruohonleikkuri pärisi niin kovaa, että hänen täytyi melkein huutaa.

Miehen kääntyessä kohti taloa Ingrid huomasi, että tämän paita oli niskan puolelta hiestä märkä ja että pään ympärillä pyöri hyttysiä. Gert avasi oven ja päästi Ingridin edeltä sisään.

”Tämä oli siis lapsuudenkotini”, hän jatkoi ja läimäytti samalla niskaansa.

Ingrid astui pari askelta eteenpäin pimeässä eteisessä, jossa tuoksui piipputupakalta ja vanhalta puulta. Tuoksu ei ollut mitenkään epämiellyttävä, mutta vahva se oli.

”Sainpas”, Gert sanoi ja näytti tappamaansa hyttystä. ”Iltaisin ne alkavat hyökkäillä, mutta kylpyhuoneessa on hyttyskarkotetta ja kutinaa lievittävää voidetta. Ja tuossa on pari hyttysverkkoa ikkunoihin, jos haluat tuulettaa.”

Vasta kun Ingridin silmät olivat mukautuneet eteisen hämärään, hän erotti kaksi kehikkoa hyttysverkkoineen nojallaan seinää vasten. Peilikin siellä oli, ja kenkäteline, johon oli jäänyt muutama pari puukenkiä.

Gert ohjasi hänet suureen keittiöön, jossa oli mäntypuinen pöytä ja siniseksi maalattuja tuoleja. Kehystetty ristipistotyö julisti: ”Oma koti kullan kallis.”

”Ruokakomero”, Gert sanoi ja osoitti tiskipöydän ja jääkaapin välistä ovea.

Ingrid nyökkäsi.

”Niin että lomalleko sitä sitten on tänne tultu?” mies jatkoi ja käänsi vesihanaa.

Selän lihakset näkyivät selvästi ohuen paidan alta.

”Kyllä vain”, Ingrid totesi. ”Tämä on niin kaunista seutua.”

Hän oli valmistellut vastauksen etukäteen. Hän tarvitsi kunnon loman, lepoa ja rauhaa, ja Vämhus oli siihen täydellinen paikka.

Gert katseli häntä silmiään siristellen epämurkavan pitkään aivan kuin olisi ihmetellyt, miksi kolmekymmentäviisivuotias nainen halusi viettää lomaa pienessä kylässä ventovieraiden ihmisten keskellä. Mitä tämä mahtoi paeta?

Gert ei kuitenkaan sanonut mitään, vaan jatkoi korkean kynnyksen yli seuraavaan huoneeseen, jota hän kutsui saliksi.

Plyysipintainen sohvaryhmä, tiikkinen kirjahylly pöytäpuhelimineen, ruokapöytä ja sen ympärillä käsinojalliset tuolit.

”Puhelin toimii edelleen. Tuossa on numero”, Gert sanoi ja näytti kojeen etuosaan kiinnitettyä lappua. ”Selvitetään lasku sitten kun se tulee.”

Lattialla oli puhtaat räsymatot ja seinät olivat täynnä tauluja, enimmäkseen hirviä esittäviä öljyväritöitä ja perinteisiä taalinmaalaisia kukkamaalauksia. Huoneen kaunistus oli kotikutoinen seinävaate, joka toi kirkkaine väreineen mieleen auringonlaskun merellä.

”Äiti nukkuu pois viime vuonna, ja me sisarukset panimme talon vuokralle siksi aikaa, kunnes saamme sovittua, mitä sille tehdään.”

Gert aikoi jatkaa, mutta vaikenikin äkisti ja kääntyi pois päin. Sitten hän mutisi jotain, mistä Ingrid ei saanut selvää.

”Anteeksi, mitä sanoit?”

Ingrid käänsi päätään ja kuulevaa korvaansa vuokraisäntään päin ja astui pari askelta lähemmäs.

”Telkkari on mustavalkoinen”, mies toisti. ”Mutta se toimii ihan hyvin. Samoin levysoitin.”

Ingrid meni yksinkertaisen levysoittimen luo ja nosti pölyn peittämää kantta varovasti.

Eteisestä kuului raskaita askelia, ja pian ruohonleikkaajapoika seisoi salin kynnyksellä. Hän oli aivan toista maata kuin Gert, pitkä ja hoikka nuori mies, jolla oli näyttävä hiuskuontalo ja musta hard rock -bändipaita.

”Valmista tuli”, hän sanoi ja sipaisi pitkät kiharat kasvoiltaan.

”Patrik, senkin tolo”, hänen isänsä tokaisi. ”Nyt on taas joka paikka ruohossa, vaikka äitisi kuurasi lattian aamulla.”

Poika kääntyi kannoillaan ja palasi ulos sanomatta sanaakaan.

”Poikani”, Gert selitti tarpeettomasti. ”Joskus sitä ihmettelee, onko noilla aivoja ensinkään.”

Sitten hän huusi eteiseen päin: ”Kun nyt kerran tulit jo saappaat jalassa sisään, voisit kantaa rouvan tavarat autosta.”

”Ei tarvitse, ei todellakaan”, Ingrid vastusteli.

”Onpahan edes jollain lailla hyödyksi.”

Gert lähti kiipeämään natisuvia portaita pitkin yläkertaan. Siellä oli kolme erikokoista makuuhuonetta ja pieni wc käsienpesuallaineen.

”Näistä sopii sitten valita”, hän sanoi ja viittasi kädellään. ”Pyyhkeitä ja vuodevaatteita on salin suuressa kaapissa. Ota sieltä, mitä tarvitset.”

Kun he palasivat alas, Ingridin ruokaostokset ja suuri urheilukassi olivat jo ilmestyneet keskelle eteisen lattiaa. Patrik istui pihan puolella puupenkillä ja pyöritteli nuuskarasiaa sormisaan. Hänen toinen jalkansa vispasi levottomasti.

Gert hivuttautui urheilukassin ohi ja mulkaksi Patrikia kiukuisesti ennen kuin sulki mielenosoituksellisesti ulko-oven, jotta hyttyset eivät pääsisi sisään.



Hän ei yrittänyt enää kiertää jättimäistä laukkuja, vaan nosti sen sivuun. Se oli niin painava, että hänen oli pakko käyttää molempia käsiään.

”Johan nyt on piru”, hän ähkyi. ”Mitä kummaa täällä on? Ruumisko?”

”Mistä arvasit?” kysyi Ingrid hymyillen.

Vaikka Gertkin hymyili, oli mahdotonta tietää, mitä hänen mielessään liikkui.

”Kellarissa on pesutupa”, hän sanoi ja heilautti kättään oven suuntaan. ”Katsotaan se joku toinen päivä. Ehkä sinun ei tarvitse vielä tänään päästä pyykille.”

Gert loi Ingridiin tutkimattoman katseen ja palasi keittiöön. Hän avasi jääkaapin ja sanoi jotakin, mitä Ingrid ei taaskaan kuullut.

”Anteeksi, mitä sanoit?” Ingrid kysyi ja nojautui eteenpäin.

”Jääkaappi on päällä ja kylmä”, mies toisti.

”Minä en kuule oikealla korvalla juuri mitään. Siksi joudun välillä kyselemään”, Ingrid selitti. ”Ihan vain, että tiedät. Tapaturma.”

”Selvä.”

Gert sulki jääkaapin oven ja jäi sitten seisomaan paikalleen. ”Niin, se vuokra”, hän sanoi. ”Sovittiin miehesi kanssa, että otan kuukauden vuokran etukäteen.”

”Onnistuu”, Ingrid totesi. ”Mutta Thomas ei ole mieheni, vaan veljeni.”

Hän halusi olla mahdollisimman rehellinen silloin kuin pystyi, koska oli niin paljon sellaista, mistä hän ei voinut puhua.

Hän otti lompakkonsa ja laski pöydänkulmalle kaksi satasen seteliä.

”Miten pitkään olit ajatellut asua tässä?” Gert kyseli.

”No, ainakin kesän yli”, Ingrid sanoi. ”En oikein tiedä vielä.”

Gert katsoi Ingridiä taas aivan kuin odottaisi tarkempaa tietoa, mutta kun Ingrid ei selventänyt suunnitelmiaan, hän sanoi: ”Tehdään sitten niin. Kyllä se sopii.”

Gert taittoi setelit kahtia ja työnsi ne taskuunsa.

”Autotallissa on muuten polkupyöriä”, hän sanoi. ”Niitä sopii lainata.”

Ingrid kiitti ja hyvästeli miehen.

Kun Gert oli lopultakin sulkenut ulko-oven takanaan, Ingrid vajosi istumaan keittiön tuolille. Jääkaappi hurisi nurkassa, ja yksinäinen kimalainen törmäili ikkunaan. Ingrid veti verhon sivuun, avasi ikkunan levälleen ja katseli, miten kimalainen lensi ulos ja katosi vaalealle iltataivaalle.

Sitten hän palasi saliin ja nosti puhelimen kuulokkeen.

Laite toimi, kuten Gert oli luvannut.

Hän istui ristipistikirjailuin koristellulle jakkaralle ja valitsi tutun numeron. Hälytysääniä kuunnellessaan hän piirsi sydämen hyllyn pölyiseen pintaan.

Tällä kertaa vastasi miehen ääni.

”Anna ei pääse nyt puhelimeen. Hän on kylvyssä.”

Ingrid ei pystynyt hillitsemään itseään.

”Voisitko pyytää hänet puhelimeen? Kerro, että äiti haluaa jutella.”

Hän odotti vastausta, mutta mies pysyi hiljaa.

”Minulla on nyt oma puhelin”, Ingrid selitti. ”Voisitko kirjoittaa numeroni muistiin ja auttaa Annaa soittamaan minulle, kun hän tulee kylvystä?”

”Minusta se ei ole hyvä ajatus.”

”Miten niin ei?”

”Hän on aina niin kiihtynyt puhuttuaan kanssasi, ettei sitten saa nukuttua.”

”Se varmaan helpottaa nyt kun pystymme tapaamaan useammin”, Ingrid sanoi. ”Milloin voisin tulla katsomaan häntä?”

”Ei se ihan noin vain käy”, mies sanoi. ”Kyllä sinun pitäisi se tietää. Minusta meidän on nyt syytä lopettaa.”

”Tarkoitatko, etten saa puhua hänen kanssaan?”

”Yritä pärjätä, Ingrid”, mies sanoi.

Ennen kuin Ingrid ehti sanoa mitään, kuului kilahdus ja puhelu päättyi.

Ingrid laski kuulokkeen paikalleen ja jäi istumaan jakkaralle. Kyyneleet kihosivat hänen silmiinsä. Tällaiseksi hän ei ollut ensimmäistä päiväänsä vapaudessa kuvitellut.

Saivatko he todellakin tehdä noin? Oliko heillä lupa estää Ingridiä pitämästä yhteyttä tyttärensä?

Heti maanantaina hän soittaisi sosiaalitoimeen ja pyytäisi tapaamissuunnitelmaa. Anna oli kaikesta huolimatta hänen lapsensa, ja hänen täytyi saada mahdollisuus tutustua tyttärensä uudestaan.

Nyt oli kuitenkin ajateltava muuta ja yritettävä tehdä vapaan elämän ensimmäisestä illasta niin hyvä kuin mahdollista.

Ingrid pyyhki kyyneleensä ja nousi jakkaralta.

Talo oli ikävän hiljainen jostain kuuluvaa satunnaista narah-telua lukuun ottamatta, joten Ingrid meni levysoittimen luo ja alkoi tutkia levykokoelmaa. Hän löysi Evert Taubejen ja Jussi Björlingien joukosta hämmästykseseen myös Johnny Cashin ja Elvis Presleyn levyjä. Olivatkohan ne Gertin vanhoja?

Hän pani soittimeen Cashin levyn, nosti äänivartta ja laski neulan varovasti oikealle kohdalle.

Mitä hänen omalle levykokoelmalleen oli mahtanut tapahtua? Hän olisi mielellään ottanut mukaansa edes parhaat levynsä, mutta sellaisiin päätöksiin ei ollut jäänyt aikaa. Mikäli hän yhtään Kjelliä tunsii, kaikki hänen tavaransa olivat joutuneet jo ajat sitten kaatopaikalle.

Ingrid lisäsi äänenvoimakkuutta hiukan ja lähti eteiseen hakemaan ruokakasseja, jotka hän oli melkein unohtanut puhelun jälkeen.

Hän nosteli meijerituotteet kiireesti kylmään ja toivoi, että maito ja viili olisivat vielä syömäkelpoisia. Ruokakomero oli täynnä kuivamuonaa ja hillopurkkeja: vadelmaa, mustikkaa, puolukkaa ja lakkaa. Yksi hyllyistä oli tyhjennetty, ja sille hän latoi makaroninsa ja säilykepurkkinsa.

Ingrid oli suunnitellut kuukausia, millaisen aterian valmistaisi vapauduttuaan, ensimmäisenä iltana. Se oli ollut hänen oma iltasatunsa. Nyt pöydällä lepäsi paksu häränfileepihvi. Sen ohkeen hän valmistaisi perunagratiinia ja bearnaiskastiketta. Hän oli suonut itselleen myös pullollisen hienoa punaviiniä. Ensimmäinen ilta vapaudessa oli juhlan arvoinen.

Ingrid etsi korkkiruuvien ja viinilasin, avasi pullon ja kaatoi. Johnny Cashin laulaessa salin puolella antaumuksella ”Walk the Line” -kappaletta hän viipaloi sipulit, kuori perunat ja maisteli viiniä.

Saatuanaan gratiinin uuniin hän lähti puutarhaan viinilasi kädessään. Puista lankesi pitkiä varjoja juuri leikatulle nurmelle, jonka tuoksu tuntui vain vahvistuvan iltaa kohti. Pitkät piharakennukset, pienet aitat ja vaunuvaja tuntuivat sulkevan muun maailman tontin ulkopuolelle. Siitä tuli turvallinen olo. Vähän kauempana pihamaalla, minne aurinko vielä paistoi, nökötti harmaa aitta.

Ingrid asteli nurmikoon poikki, istui aitan kuluneelle porraspuulle ja silitti sen lämmintä, silkkinsileää pintaa. Miten monet olivatkaan nousseet näitä portaita vuosisatojen mittaan. Hän joi vähän viiniä ja sulki silmänsä.

Miten ihmeellistä, että hän saattoi vihdoinkin istua tässä nauttimassa illasta niin kauan kuin halusi! Kukaan ei voisi pakottaa häntä sisälle.

Vapauden tunne täytti taas hänen mielensä.

Hän pyöritteli viiniä lasissa ja siemaisi juomaa. Jossain kaukana hirnui hevonen.

Mutta selviäisikö hän tästä? Oliko mahdollista aloittaa alusta, luoda itselleen aivan uusi, toisenlainen elämä?

Tukholmaan hän ei voisi palata pitkään aikaan, ehkä ei koskaan.

Hän voisi hankkia itselleen eläimiä: kanoja vaikka, tai lampaita. Ajatus kuulosti ihanalta. Hänhän oli toden totta opiskellut kanojen hoitoa ja saanut siitä todistuksenkin vietettyään pari tukalaa kuukautta vankilan kanalassa.

KESÄ 1983.

Vankilan portit sulkeutuvat Ingrid Woltin takana, ja hän on vihdoin vapaa. Hän on myös menettänyt kaiken: kotinsa, ammattinsa ja tyttärensä huoltajuuden. Edessä on uusi elämä Taalainmaalla menneisyyttä piilossa. Työnhaku on toivotonta, mutta Ingridin etsiväntaidoille olisi käyttöä – 12-vuotias Mattias on kadonnut jo vuosi sitten, ja epätoivoinen äiti etsii totuutta. Voisiko Ingrid auttaa?

*Viimeiset leikit* aloittaa Ingrid Wolt -sarjan, joka sijoittuu pikku-paikkakunnalle Siljanjärven rannalle 1980-luvulla. Rakastetuista Hagfors-dekkareistaan tunnettu Schulman yhdistää uutukaisessaan hienosti ajankuvaa, tavallisten ihmisten tragedioita ja hiipivää jännitystä.



[www.tammi.fi](http://www.tammi.fi)

84.2

ISBN 978-952-04-5975-8